

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економіки підприємства

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
_____Янковий О.Г.
“ ____ ” _____ 2016 р.

ВИПУСКНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
за напрямом підготовки «Економіка підприємства»

за темою:

«РЕЗЕРВИ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ»

Виконавець:

студент факультету економіки та
управління виробництвом

Коба Християн Вікторович

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

Кошельок Галина Володимирівна

/підпис/

ОДЕСА – 2016

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ПРИБУТОК ЯК ОСНОВНИЙ ПОКАЗНИК ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	5
1.1. Місце та значення прибутку в ринковій економіці.....	5
1.2. Джерела формування загальної величини прибутку підприємства, види прибутку та фактори, що впливають на нього	10
1.3. Розподіл та використання прибутку на підприємстві	16
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПАТ «ЧЕРВОНА ГВАРДІЯ».....	23
2.1. Загальна характеристика ПАТ «Одеський машинобудівний завод» Червона Гвардія».....	23
2.2. Аналіз техніко-економічних показників ПАТ «Одеський машинобудівний завод «Червона Гвардія»	27
2.3. Аналіз показників прибутку на підприємстві ПАТ «ОДЕСЬКИЙ МАШИНОБУДІВНИЙ ЗАВОД «Червона Гвардія».....	40
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ЗРОСТАННЯ ПРИБУТКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	48
3.1. Резерви зростання прибутку.....	49
3.2 Аналіз можливості збільшення прибутку на підприємстві ПАТ «Одеський машинобудівний завод «Червона Гвардія».....	53
ВИСНОВКИ.....	61
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	63
ДОДАТКИ.....	68

ВСТУП

В умовах стрімкого розвитку ринкової економіки місце і роль прибутку у господарському процесі безперервно зростає. Саме він є головним стимулом ведення господарської діяльності підприємствами і забезпечує інтереси всіх суб'єктів, причетних до цієї діяльності, а саме: підприємців, персоналу підприємства та держави. Прибуток виступає не тільки стимулом господарської діяльності підприємств, але й основним джерелом розвитку їхньої діяльності. Таким чином, великої значущості набуває необхідність розробки рекомендацій по підвищенню ефективності формування, розподілу прибутку та його максимізації.

Актуальність теми: прибуток є одним з основних показників господарської діяльності підприємства і на законодавчому рівні визначений як основна мета створення комерційних підприємств. За рахунок прибутку живе і розвивається будь-яке комерційне підприємство, бо це основне джерело поповнення фінансових ресурсів підприємств, формування централізованих і децентралізованих фондів грошових коштів. За рахунок прибутку відбувається формування бюджетних ресурсів держави, здійснюється розширення підприємств, матеріальне стимулювання працівників, рішення соціально-культурних заходів та ін. В зв'язку з цим в отриманні максимального прибутку зацікавленими є не тільки керівництво і трудові колективи підприємств, але і держава в цілому. І тому так важливі питання збільшення прибутковості господарюючих суб'єктів.

Мета дослідження: дослідити поняття прибуток, його види та шляхи формування. На конкретному прикладі охарактеризувати діяльність підприємства, а також шляхи підвищення його прибутку за рахунок різних факторів.

Завдання дослідження: розглянути поняття «прибуток»; охарактеризувати джерела формування прибутку та фактори, що впливають

на нього; висвітлити основні види прибутку; визначити основні теоретичні засади формування та розподілу прибутку; дати загальну характеристику підприємству, що обрано базовим для роботи; проаналізувати основні техніко–економічні показники підприємства, а також показників прибутку; виробити рекомендації щодо підвищення прибутку на підприємстві.

Об’єкт дослідження: ПАТ «Одеський машинобудівний завод «Червона Гвардія», який є виробником шахтного та залізнодорожнього обладнання.

Предмет дослідження: процес формування прибутку на підприємстві та резерви його підвищення.

Методи дослідження: метод економічного аналізу, статистичного аналізу, метод порівняння, метод формалізації (вивчення економічного процесу шляхом відображення його змісту і структури в знаковій формі).

Інформаційною базою для написання даної роботи стала статистична, фінансова та оперативна звітність підприємства, а також наукова вітчизняна і зарубіжна література з досліджуваної проблеми; законодавчі та нормативно–правові акти України з питань формування та використання прибутку підприємства; наукові статті, опубліковані у вітчизняних і зарубіжних періодичних виданнях.

Результати дослідження були оприлюднені на наукових студентських конференціях (Одеса, 2014 р.).

Публікації: Коба Х., Кошельок Г. Формування, розподіл та використання прибутку промислового підприємства // Науковий студентський вісник.– 2016. – № 23. – С. 92–95.

Бакалаврська робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (49 найменувань) та 1 додатка. Загальний обсяг бакалаврської роботи становить 68 сторінки комп’ютерного тексту, містить 25 таблиць та 5 рисунків.

ВИСНОВКИ

Показник прибутковості є дуже важливим для залучення капіталу та успішного фінансування розвитку підприємства. Інвестори, акціонери та фінансові менеджери приділяють значну увагу аналізу прибутковості підприємства. Ретельному дослідженню підлягає використання різних активів підприємства, оскільки підвищення їх віддачі дозволяє зменшувати його витрати.

Прибуток – складна економічна категорія, яка трактується різними вченими по-різному. Узагальнюючи усі пояснення можна зробити висновок, що прибуток – кінцевий фінансовий результат підприємства, який характеризує абсолютну ефективність його роботи.

Прибуток виконує такі важливі функції: показника ефективності господарської діяльності підприємства, стимулюючу, джерела формування доходів бюджетів різних рівнів. Прибуток підприємств формується за рахунок таких джерел: продаж (реалізація) продукції, продаж іншого майна, позареалізаційні операції.

Якщо розділяти цей показник по видам, то розрізняють прибуток обліковий (бухгалтерський), економічний і нормальний.

На зміну прибутку впливають дві групи факторів: зовнішні й внутрішні. Внутрішні фактори зміни прибутку підрозділяються на основні й неосновні. Найважливішими в групі основних є валовий дохід і дохід від продажу продукції (обсяг продажів), собівартість продукції, структура продукції й витрат, величина амортизаційних відрахувань, ціна продукції.

До зовнішніх факторів, що впливають на прибуток підприємства, відносяться соціально-економічні умови, ціни на виробничі ресурси, рівень розвитку зовнішньоекономічних зв'язків, транспортні й природні умови.

По суті розподіл прибутку слід розглядати в трьох напрямках. Він розподіляється між державою, власниками підприємства і самим підприємством.

Об'єктом дослідження роботи виступило підприємство «Одеський машинобудівний завод «Червона Гвардія». На підприємстві функціонує лінійно – функціональна структура управління. Лінійно–функціональна структура дозволяє організувати управління за лінійною схемою, а функціональні підрозділи допомагають лінійним керівникам у вирішенні відповідних управлінських функцій.

ПАТ «Червона Гвардія» має більше сильних сторін, ніж слабких, і розробляє заходи як для підтримки і розвитку сильних сторін, так і для виправлення слабких сторін. При цьому необхідно враховувати фактори, які не залежать від діяльності підприємства і можуть негативно впливати на його функціонування.

Виконавши завдання даної роботи, по підприємству можна зробити наступні висновки, що підприємство є збитковим. Основними заходами по подоланню кризи можна вважати зниження собівартості продукції, що дозволить підприємству бути більш конкурентноспроможним на ринку збуту. Це можливе за рахунок впровадження нової техніки, технологій, більш раціонального використання як матеріальних так і трудових ресурсів, зменшення питомої ваги постійних затрат в собівартості продукції, адже зниження собівартості продукції прямо пропорційно впливає на збільшення прибутку підприємства. Збільшення грошових коштів на розрахунковому рахунку підприємства призведе до збільшення абсолютної ліквідності і дозволить підприємству брати довго і короткострокові позики в банку для фінансування поточної діяльності, які видаються лише платоспроможним підприємствам. Збільшення грошових коштів можна забезпечити за рахунок реалізації зайвих виробничих і невиробничих фондів, здачі їх в оренду.

Не варто забувати періодично вживати заходи щодо покращення якості та оновлення асортименту продукції, більш детального вивчення ринків збуту, впровадження науково–технічного прогресу у систему виробництва та збуту і т.д.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аристотель. Политика. Соч./Аристотель В 4 т. – Т.4. – М.: Мысль, 1983. – С. 375 – 644.
2. Абрютіна М.С. Фінансовий аналіз комерційної діяльності: навчальний посібник /– К.: Фінпрес, 2009.–173 с.
3. Баринов В.А. Антикризисное управление: учеб. пособие / В.А.Баринов. – М.: ФБК– ПРЕСС. – 2010. – 488 с.
4. Баскакова О.В. Экономика предприятия (организации) / Баскакова О.В., Сейко Л.Ф. // Учебник. — М.: Издательско–торговая корпорация «Дашков и К°», 2013. — 372 с.
5. Бланк І.А. Фінансовий менеджмент: навчальний курс – К.: Ніка – Центр Ельга, 2000. – 528 с.
6. Боголіб Т.М. Система і методи фінансового аналізу фінансово–господарської діяльності // Фінанси України. – 2008. – № 7. – С.15–20
7. Бойчик І.М. Економіка підприємства: Навч. Посібник. / Бойчик І.М.–К.: Атака, 2002. –480 с.
8. Верхоглядова Н. І. Зміст та значення прибутку як головної рушійної сили ринкової економіки / Н. І. Верхоглядова // Економічний простір. – 2010. – № 21. – С. 312–320.
9. Галасюк В.В. Проблеми оцінки кредитоспроможності позичальників // Вісник НБУ.–2001.–№ 9.–С54–57
10. Гончаров А.Б. Фінансовий менеджмент: Навчальний посібник.– Х.: ВД “ІНЖЕК”, 2003 р.– 240 с.
11. Горлачук В.В. Економіка підприємства: навч. посібник / В.В. Горлачук, І.Г. Яненко. – Миколаїв: Вид–во ЧДУ ім. Петра Могили, 2010. – 344 с.
12. Звір'яко Г.П., Методичні підходи щодо аналізу прибутковості господарської діяльності суб'єкта господарювання // Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут». – 2011. – №7 – С. 28 – 36.

13. Зінченко О.А. Визначення показників рентабельності на основі величини якості прибутку // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2009. – № 28. – С.150–155.
14. Ионова А.Ф., Финансовый менеджмент: учебное пособие –М.: ТК Велби, изд-во Проспект , 2010. – 494 с.
15. Іванова Н.Ю. Аналіз беззбитковості виробництва: теорія та практика: навчальний посібник – К.: Видавництво Лібра ТОВ – 2009. – 72с.
16. Косова Т.Д. Організація і методика економічного аналізу : навч. посіб. / Т.Д.Косова, П.М.Сухарев, Л.О.Ващенко та ін. – К. : ЦУЛ, 2012. – 528 с.
17. Крамаренко Г.О. Фінансовий аналіз і планування.– Київ: Центр навчальної літератури,–2003.– С.69–82.
18. Кулинич М. Взаємозв'язок суттєвих факторів у структурному моделюванні управління фінансовим результатом / Кулинич М. // Економічний аналіз. – 2010. – № 6 – С.426 – 429.с.
19. Лбона Н.О. Управление рентабельностью бизнеса / Лбона Н.О. // Актуальные вопросы экономических наук – 2010. – №16 – С.105–109.
20. Лебедева А. М. Методичні аспекти аналізу рентабельності діяльності підприємства / Лебедева А. М. // Вісник ОНУ ім.І.І.Мечникова. – 2012 – №17. – С.29 – 36
21. Маркова А.А Основные факторы, формирующие рентабельность предприятия в условиях становления инновационной экономики региона / Маркова А.А // Фундаментальные и прикладные исследования кооперативного сектора экономики. – 2013. – №5 – С.134–138.
22. Маркс К. Капитал. Т. 1 // Маркс К., Энгельс Ф. Соч. – 2-е изд. – Т. 23. – 907 с.
23. Маслак О.І. Економіка промислового підприємства : навчальний посібник / О.І.Маслак, Л.Д.Воробйов. – К. : ЦУЛ, 2011. – 172 с.
20. Новашина Т.С. Экономика и финансы предприятия / Новашина Т.С., Карпунин В.И., Леднев В.А. // Учебник. – М.: Московский финансово–промышленный университет «Синергия», 2014. – 352 с.

21. Нуд О.П. Аналіз методологічних підходів до оцінки ефективності / Нуд О.П. // Вісник Донецького університету економіки та права – 2012 – № 2 – С.77 – 80
22. Олександренко І. В. Методичні підходи до дігностики ефективності діяльності підприємства / І. В.Олександренко // Економічний форум. – 2013.– № 4.– С.126–136.
23. Олексюк О.І. Технологія оцінки результативності діяльності підприємства / О. І. Олексюк // Збірник наукових праць ЧДТУ. Серія: Економічні науки. Випуск 22. – Черкаси, 2009. – Т.2. – С. 169 –173.
24. Павловська О.В. Удосконалення методів аналізу фінансового стану підприємств / Павловська О.В. // Фінанси України. – 2007. – №11. – С. 54–60.
25. Панова К.І. Дослідження теоретичних основ планування в системі управління промисловими підприємствами / Панова К.І. // Економіка та управління підприємствами машинобудівної галузі: проблеми теорії та практики. – 2013. – № 2 (22). – С.84 – 95
26. Писаренко Б.А. Аналіз впливу фондівіддачі на показники прибутку і рентабельності / Б.А. Писаренко, Н.Б. Проценко, А.Б. Писаренко // Вісник економічної науки України. – 2012. – № 1 (21). – С. 127–130
27. Плотніченко С.Р. Підвищення економічної ефективності виробництва соняшнику в регіоні / Плотніченко С.Р., Сидорук Б.О. // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки) / За ред. М.Ф. Кропивка. – Мелітополь: Вид-во Мелітопольська типографія «Люкс», 2013. – № 1 (21), том 2. – С.256 – 263
28. Рикардо Д. Начала политической экономии и налогового обложения. М.: Государственное издательство политической литературы. –Т. 1. — 1955. — С. 116—123; 329—331.
29. Рікардо Д. Почала політичної економію газу й податкового оподаткування // Антологія економічної класики: У 2 т. – Т. 1. – М.: МП «Эконов», 1991. – С.437.

30. Саленко О.В. Шляхи визначення ступеню ефективності діяльності підприємства / Саленко О.В. // Економіка та управління підприємствами машинобудівної галузі: проблеми теорії та практики. – 2013. – № 4 (24) – С.62 – 71
31. Самуэльсон П.Э. Микроэкономика / пер. с англ. О.Л. Пелявского. – М.: Вильямс, 2009. – 752 с.
32. Сей Ж. Б. Трактат по политической экономии // Сей Ж. Б. Трактат по политической экономии. Бастиа Ф. Экономические софизмы. Экономические гармонии. – М.: Дело, 2000. – 322с.
33. Ступницька Т.М. Аналіз факторів, що впливають на зміну рентабельності основного капіталу, за методом «Дюпон»/ Ступницька Т.М., Гула О.С. // Економіка харчової промисловості. 2013. – №3(19). – С.21 – 23
34. Танцюра М.Ю. Стратегія забезпечення рентабельності підприємства / Танцюра М.Ю., Шихмамбетова Д.Л. // Економіка Крима. – 2012. – №2(39). – С. 113 – 116.
35. Фецович Т.Р. Аналіз прибутковості діяльності сучасного підприємства / Т.Р. Фецович // Культура народів Причорномор'я. – 2012. – № 225. – С. 79–83
36. Філімоненко О.С. Фінанси підприємств: Навчальний посібник.– К.: Кондор, 2008.– 400 с.
37. Фролова Л.В. Планирование и контроль на предприятии / Фролова Л.В. // Курс лекций. – Донецк: ДоНУЭТ, 2012. – 115 с.
38. Цалко Ю.С. Фінансова звітність підприємства та її аналіз: Навч. посібник для студентів вищих навч. закладів. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: ЦУЛ, 2010. – 360 с.
39. Цапук О.Ю., Система критеріїв та показників оцінювання ефективності впровадження інноваційних розробок / Цапук О.Ю. // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2013. – №3. – С.137 – 145.
40. Циганов С.А. Шляхи підвищення ефективності грошово-кредитного регулювання економіки // Фінанси України. – 2000.– №1. – С.11–19.

41. Черниш С.С. Економічний аналіз: Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 312 с.
42. Черниш С.С. Організаційно–методичні аспекти аналізу рентабельності / Черниш С.С. // Інноваційна економіка – 2013 р. – №44. – С.305 – 309
43. Чеснакова Л.С. Фінансовий менеджмент: [навч. посіб. для студ.вищ.навч.закл.] / Чеснакова Л.С. – К: “Логос”, 2001. – 143 с.
44. Шандова Н. Використання собівартості для прийняття управлінських рішень // Фінанси України. – 2003 р. – №2. – С.10–14.
45. Швиданенко Г.О. Економіка підприємства: Підручник / Швиданенко Г. О., Васильков В. Г., Гончарова Н. П. [та ін.] ; за заг. ред. Г. О. Швиданенко. – К.: КНЕУ, 2009. – 598 с.
46. Шеремет О.О. Фінансовий аналіз Навч.посібн.:–Київ “Кондор”, 2008.– 215 с.
47. Шило В.П., Верхоглядова Н.І., Ільїна С.Б., Темченко А.Г. Аналіз фінансового стану виробничої та комерційної діяльності підприємства: Навч. посібник для студентів вищих навч. закладів. – К.: Кондор, 2006. – 238 с.
48. Шиян Д.В., Строченко Н.І. фінансовий аналіз : Навч. Посібн.–К.: Видавництво А.С.К.,2003.– С.81–102
49. Янковий Р.В. Шляхи підвищення продуктивності та результативності праці на підприємстві / Р. В. Янковий, Т. С. Харченко // Економіка: реалії часу. – 2013. – № 1. – С. 23–26.